

Érettségiző diákok figyelem!

A határidő (február 15.) közeledtével érdemes áttekinteni, hogyan kell/lehet az **érettségi vizsgára jelentkezni**. Alapvetően három esetet kell megkülönböztetnünk:

- 1 végzős diákjaink** az ún. **rendes** érettségi vizsgára jelentkeznek,
- 2 alsóbb éves tanulóink** ún. **előrehozott** érettségi vizsgára jelentkezhetnek,
- 3 korábban végzett** diákjaink ún. **kiegészítő, szintemelő, ismétlő, vagy javító, pótló** érettségi vizsgákra jelentkezhetnek.

A rendes érettségi vizsga

Rendes érettségi vizsgát a tanuló a középiskola befejezése után, de még tanulói jogviszonyának fennállása alatt (vagy annak megszűnését követően első alkalommal) tesz.

Az érettségizőnek legalább **öt** tantárgyból kell vizsgáznia, melyből négy kötelező (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv), egyet pedig maga választ. (Ez utóbbit nevezzük a *kötelezően választott* vizsgatárgynak.)

E tantárgyak mellé a vizsgázó még további *szabadon választott* vizsgatárgyakat jelölhet meg. A választható tantárgyak kapcsán nincsenek korlátok, csupán annyi a követelmény, hogy az adott tárgyból lehessen érettségi vizsgát tenni.

Érettségi vizsgára egy tárgyból csak akkor lehet jelentkezni, ha a tanuló az adott tantárgyból teljesítette az iskola helyi tantervében előírt követelményeket, azaz kapott valamilyen év végi osztályzatot és ez benne van a bizonyítványában.

Az egyes érettségi tantárgyakból **középszinten**, vagy **emelt szinten** lehet érettségi vizsgát tenni. Az érettségiző - függetlenül attól, hogy a középiskolában milyen szintű vizsgára készült fel - szabadon választhatja meg a vizsga szintjét.

Figyelem! Nem kezdheti meg az érettségi vizsgát az a - nappali tagozatos - tanuló, aki az írásbeli érettségi kezdetéig nem teljesítette a kötelező 50 órás közösségi szolgálatot!

Előrehozott érettségi vizsga

Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt egyes érettségi vizsgatárgyból első alkalommal tett vizsga, amely lehet:

a) idegen nyelvekből, informatikából a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban, továbbá

b) olyan érettségi vizsgatárgyból, amelyeknél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges tantárgy, tantárgyak tanítása a középiskola helyi tanterve szerint a középiskolai tanulmányok befejezését megelőző tanévek valamelyikében lezárul, először a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakban.

A fentiek szerint tehát:

a) Az idegen nyelvek, és az informatika esetében a tanuló középiskolájának a helyi tantervében kell meghatároznia, hogy az adott vizsgatárgyat hány évfolyamon, heti hány órában tanítja, és ha a tanuló megszerzi a meghatározott évfolyamokon a számára előírt osztályzatokat, a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, vagy az azt követő vizsgaidőszakok valamelyikében tehet az adott idegen nyelv, informatika vizsgatárgyból előrehozott érettségi vizsgát.

b) Az idegen nyelveken az informatikán kívül, olyan érettségi vizsgatárgyakból, amelyeknél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges tantárgy, tantárgyak tanítása a középiskola helyi tanterve szerint a középiskolai tanulmányok befejezését megelőző tanévek valamelyikében lezárul, a vizsgatárgyra vonatkozó helyi tantervi követelmények teljesítésével, adott időponttól kezdve lehetővé válik az előrehozott vizsga letétele. Az előrehozott vizsga letételére ezen vizsgatárgyak esetében is a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, vagy az azt követő vizsgaidőszakok valamelyikében kerülhet sor.

c) A szabályozás tehát ezekből a vizsgatárgyakból lehetővé teszi azt, hogy a középiskolás diák először egy középszintű vizsgaeredményt szerezzen. Ha a vizsgázó sikeres (legalább elégséges) középszintű vizsgaeredményt szerez, lehetősége van arra, hogy egy későbbi vizsgaidőszakban egy szintemelő vizsgával az adott vizsgatárgyból emelt szintű vizsgaeredményt is szerezzen. Ha a tanuló az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt sikeres (legalább elégséges)

középszintű vizsgát tett valamely vizsgatárgyból, úgy nincs arra lehetősége, hogy a sikeres vizsgát az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt középszinten megismételje. Ismétlő érettségi vizsgát középszinten az érettségi bizonyítvány megszerzése után tehet majd.

d) Ha a középiskolás diák előrehozott vizsgaként először egy emelt szintű vizsgaeredményt szerez, akkor az érettségi bizonyítvány megszerzéséig ugyanabból a vizsgatárgyból középszintű vizsgára már nem jelentkezhet. Felhívjuk a figyelmet továbbá arra, hogy amennyiben a tanuló az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt sikeres (legalább elégséges) emelt szintű vizsgát tett valamely vizsgatárgyból, úgy nincs arra lehetősége, hogy a sikeres vizsgát az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt megismételje. Ismétlő érettségi vizsgát az érettségi bizonyítvány megszerzése után tehet majd.

e) A sikertelen előrehozott érettségi vizsgát vagy a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőzően tett szintemelő érettségi vizsgát követően az adott vizsgatárgyból

-javító vizsgára legkorábban a rendes érettségi vizsga vizsgaidőszakában,

-pótló vizsgára bármelyik vizsgaidőszakban lehet jelentkezni.

f) Azon tantárgyak esetében, amelyek tanítása a középiskolát lezáró évfolyamon fejeződik be (pl. magyar nyelv és irodalom), az előrehozott vizsga letétele továbbra sem lehetséges.

Az előrehozott érettségi vizsga megkezdésének az a feltétele, hogy a tanulónak teljesítenie kell a saját középiskolájának helyi tantervében az adott vizsgatárgyra – a teljes tanulmányi időre vonatkozóan – megfogalmazott követelményeit, és meg kell szereznie az abban előírt osztályzatokat. E nélkül a tanuló nem bocsátható érettségi vizsgára. Az osztályzatok megszerzése osztályozó vizsgával történik. Ha valaki május-júniusban olyan tárgyból kíván előrehozott vizsgát tenni, amelyet abban a tanévben fejez be, még az írásbeli érettségi vizsgaidőszak kezdete előtt teljesítenie kell az osztályozó vizsgát az adott vizsgatárgyból. Ebben az esetben a jelentkezőnek ki kell töltenie a "*OSZTÁLYOZÓ VIZSGA ÉS ELŐREHOZOTT ÉRETTSÉGI IRÁNTI KÉRELEM*" című dokumentumot. (határidő: **2023. február 6.**)

Az előrehozott érettségi vizsga ugyanolyan érettségi vizsgának minősül, mint a rendes érettségi vizsga:

- a jelentkezéstől ebben az esetben sem lehet visszalépni;
- a jelentkezés szintje a jelentkezési határidőt követően nem módosítható;
- egy tárgyból adott szinten egy alkalommal tehető előrehozott érettségi vizsga;
- a sikeres (elégtelentől különböző eredményű) előrehozott érettségi vizsga megismétlésére jobb érdemjegy megszerzése érdekében nincs lehetőség az érettségi bizonyítvány

megszerzése előtt;

- ha az előrehozott vizsga során a vizsgázó középszinten vizsgázott, tanulói jogviszonya alatt egy alkalommal szintemelő érettségi vizsgát tehet az adott vizsgatárgyból.

Az előrehozott érettségi vizsga után a tanuló nem kap érettségi bizonyítványt. Az előrehozott érettségi vizsga szintjét, érdemjegyet és százalékos eredményét az iskola rávezeti a tanuló törzslapjára, a tanuló a vizsgáról törzslapkiadványt kap. Érettségi bizonyítványt a rendes érettségi vizsga után kap a tanuló, az előrehozott érettségi vizsga eredménye ekkor kerül be a bizonyítványba.

Figyelem: A sikertelen előrehozott érettségi vizsgát vagy a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőzően tett szintemelő érettségi vizsgát követően az adott vizsgatárgyból -javító vizsgára legkorábban a rendes érettségi vizsga vizsgaidőszakában, -pótló vizsgára bármelyik vizsgaidőszakban lehet jelentkezni.

Az érettségi vizsgára történő jelentkezéskor a vizsgázó döntése alapján jelentkezhet az elégtelen eredménnyel rendelkező vizsgatárgyból, a számára a törzslapkiadványában előírt javító vagy pótló vizsgára, ám–szabadon választható vizsgatárgy esetén –arra is lehetősége van, hogy az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez másik szabadon választható vizsgatárgyat válasszon. A jelentkező a vizsga szintjét a pótló- és javítóvizsgára történő jelentkezéskor megváltoztathatja.

A jelentkezés menete, módja

A tanulói jogviszony fennállása alatt a jelentkezést a diák csak a saját iskolájában nyújthatja be. A tanulói jogviszony megszűnését követően középszintű érettségi vizsgára egy vizsgabizottságot működtető középiskolában vagy kormányhivatalnál (a kormányhivatalt a vizsgázó saját maga választja ki) lehet jelentkezni, emelt szintű érettségi vizsgára pedig az OH által meghatározott módon.

A jelentkezés legvégső határideje **február 15.** utána jelentkezést sem elfogadni, sem módosítani nem lehet.

A lépések:

- A diákok személyes adatainak rögzítése az érettségi szoftverben.
- A személyi adatokkal „megszemélyesített” jelentkezési lapok kinyomtatása és átadása a diákoknak.
- A diákok otthon (nem nagykorúak: szüleikkel együtt) kitöltik és aláírják a jelentkezési lapot (közben ellenőrzik az abban szereplő személyi adatok pontosságát is!), majd átadják osztályfőnöküknek legkésőbb 2023. február 15-ig.

A formanyomtatványon- a személyes adatokon kívül - fel kell tüntetni:

- a kötelező vizsgatantárgyakat,
- a kötelezően és a szabadon választható vizsgatantárgyakat,
- a vizsga szintjét és fajtáját,
- azt, hogy a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló akar-e valamilyen mentességgel, kedvezménnyel élni. Ebben az esetben a jelentkezési laphoz csatolni kell a kért kedvezményt pontosan leíró kérelmet, illetve az azt megalapozó szakértői véleményt.

Az informatika vizsgára jelentkező tanulóknak a jelentkezéskor nyilatkozatot kell kitölteniük a vizsgán történő szoftverhasználatra vonatkozóan. A testnevelés vizsgára jelentkezőknek a jelentkezéskor szintén nyilatkozatot kell kitölteniük a választott sportágakról.

Fontos, hogy a korábbi érettségi vizsgaidőszakokban már megszerzett, sikeres vizsgákból („előrehozott”) is "jelentkezni" kell, *beszámítás* kéréssel.

- A jelentkezések rögzítése az érettségi szoftverben.

A kitöltött, aláírt, leadott jelentkezési lapok alapján a jegyzők folyamatosan rögzítik az érettségi szoftverben a jelentkezéseket.

- Ellenőrzés, hibajavítás, nyomtatás, aláírás.

A lényeg: február 15-re minden érettségizni szándékozónak végleges (azaz kézi javítást nem tartalmazó), általa (és szükség esetén szülője) által aláírt jelentkezési lappal kell rendelkeznie.

- Az intézményvezető 2023. február 28-ig meghozza a mentességekkel, kedvezményekkel kapcsolatos, személyre szóló határozatokat.

Kiegészítő, ismétlő, javító, pótló érettségi vizsga

Kiegészítő érettségi vizsgát akkor tehet valaki, ha sikeresen befejezte az érettségijét (=van érettségi bizonyítványa), és ezt követően a bizonyítványban nem szereplő tantárgyból szeretne érettségizni.

Ismétlő érettségi vizsga az érettségi bizonyítvány kiadása után iskolai felvételi kérelem elbírálásához vagy más okból, egyes vizsgatárgyból a korábban sikeresen letett érettségi vizsga azonos szinten, illetve az emelt szintű vizsga középszinten történő megismétlése.

Javító érettségi vizsga a vizsgázónak felróható okból meg sem kezdett, vagy megkezdett, de be nem fejezett, illetve a megkezdett, de tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt sikertelen érettségi vizsga megismétlése.

Pótló érettségi vizsga a vizsgázónak fel nem róható okból meg sem kezdett, vagy megkezdett, de be nem fejezett érettségi vizsga folytatása.

Gimnáziumunk természetesen lehetőséget biztosít korábban **nálunk végzett** diákjainknak arra, hogy - amennyiben továbbtanulásukhoz szükséges - nálunk tehessenek **középszintű** (ún. kiegészítő vagy ismétlő, esetleg javító) érettségi vizsgát.

Ezek a vizsgák - a vonatkozó jogszabályok szerint - **díjkötelesek**. A vizsgadíjak az, OH közleménye szerint az alábbiak:

- a középszintű érettségi vizsgáért az adott évre érvényes kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 15 %-ának megfelelő összeget kell fizetnie (ez az összeg 2023-ban 35.000 - Ft),
- az emelt szintű érettségi vizsgáért minden vizsgadíjra kötelezett jelentkezőnek az adott évre érvényes kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 25 %-ának megfelelő, összeget kell fizetnie (ez az összeg 2023-ban 58.000 - Ft),

A fenti összegek vizsgatárgyanként értendők. Ha jelentkező a középszintű vizsgajelentkezését egy középiskolába nyújtja be, úgy a középszintű vizsga fent meghatározott vizsgadíját a középiskolába kell befizetnie, a jelentkezéssel egyidejűleg. Emelt szintű vizsgajelentkezés esetén a vizsga díját minden esetben az Oktatási Hivatalnak kell befizetni.

A jelentkezőket arra kérjük, hogy a jelentkezés adminisztrációjának módja miatt (internetes adatfelvitel) **legkésőbb 2023. február 10-ig** személyesen keressenek föl bennünket az iskolában. Feltétlen hozzák magukkal személyi igazolványukat vagy útlevelüket, érettségi bizonyítványukat, illetve nyelvvizsga-bizonyítványukat.

A kormányhivatalnál természetesen középszintű érettségi vizsgára is lehet jelentkezni.

Dr. Pásztorné dr. Vass Anikó
intézményvezető